

São Paulo 3 Nov, 35

Prof. ^{is dat met de org}

Lieve tante en tante,
hadden mij verteld
dat ik een huwelijk in de Hollandsche menschen
vader hollisch op mij nog geseholden is
In gezondheid en met vreedzaamheid
ik Uw brief ontvangen. Toen ik terug
naar huis ging van het bureau der Hon.
gaa'sche courants, (waar de brieven ko-
men) ben ik op straat nog gaan staan
leren. Ook die brief van Eza, daarvan
had zij mij al gesproken. Want van
dere tusschen tijd kan ik U, oom en
tante, weer veel vertellen. Mitsi
en D^r en Mr. Jery moeten nu ook een
brief van mij gehad hebben, en daar-
uit hebt U ook zeker wel wat ge-
hoord. Waar mijn geld aangebleven
is, weet U, daar heb ik vader mee
geholpen dat hij een barbiër winkel
heeft kreeg. Daar heb ik getimmerd
en geverfd in 's begin van mijn hier

mijn. Maar nu werk ik bij een patroon, die heeft een meubelmakersbedrijf.
 Ook machinale bewerking. Er werken 12 personen, en dan is er nog een
 politie-afdeling ook bij. Want ik moet weten dat hier nog veel
 met finer gewerkt wordt, ook die verstaat dat ook. Grotere stukken
 worden in een pers gefineerd met houtlijm, en kleinere stukken met finer,
 hameren en waamljm. Het heeft voor mij tot nu toe nog van allerlei ar-
 beid gegeven, hout aan elkaar lijmen, in de pers vineeren, en dan eens
 naar een karwei, en de schuurmachiene is ook voor mij, want alles
 wat glad moet zijn komt bij de 22 22. Ook gefineerd hout, en dat
 is oppassen voordoorschuuren. Toch ben ik van plan dat werk niet te
 blijven doen, maar te vragen naar over schuiving van het werk, naar
 de werkbank, om meubels te maken. Natuurlijk is het in 't begin
 goed. dat men alles doet wat men te doen geeft. En 't verdienst
 is heel mooi, een werkdag van ^{9 1/2} uur en 1 milreis en 600 reis per uur
 is zoowat 15 milreis per dag, het geeft hier een heel andere geld rekening.
 Betaling gaat overal per maand, en als ik dan nu een 380 milreis.
 per maand verdien, en men kan voor 150 - 170 milreis een goed
 kosthuis hebben, dan kunt ik zien dat men toch ook nog voor verde
 onderhoud mooi kan overhouden. Dus tot zoover kunt ik zien dat men

hier in Brazilië nog werken kan, wie
 wil. Het is hier nog niet zoo als in
 Europa. Als bijv. daar menschen
 voor de arbeid te veel zijn, of te
 weinig arbeid, maakt men hier
 overuren om 't werk klaar te krijgen.
 Maar nu dat daar gelaten, 't kunt
 nu gerust zijn oorn en tante wat
 werk betreft, en ook diegenen die meenen
 zouden dat het met mij op fiasco uit
 zou loopen hier. Zooals 't misschien
 reeds weet heb ik toch eindelijk Elra
 gevonden, reeds voor 't mij deze brief
 vond. ¹⁴ Ze woont met haar man een beetje
 buiten de stad, zoo nu en dan ga ik
 naar haar toe. Elra is al zoo gewoe-
 den, dat ze bidt niet eens meer, en haar
 man leeft ook zoo zonder enige neiging
 tot godsdienst, of behoefte tot God en

Christus. Ens was ik er eten, en toen
 ik bad, lachte hij en Elra mei; maar
 Jozef doe jij dat nog? Ik zal ook
 vast niet naar hun toe gaan wonen,
 dan nog liever ⁱⁿ een gansch vreemd
 kosthuis, nietwaar? En dat geld
 geeft ze mij ook niet terug, heeft ze
 gezegd. Het vader en moeder is zij
 en haar man ook slechts, doch was
 dat aangaat, dat Elra bij vader en
 moeder weggegaan, ^{is} is niet alleen
 haar schuld maar dat van vader
 wel het meest. Want ik moet weten
 dat ik nu ook met moeder en grootmoeder
 alleen ben, en dat we een veel rustiger
 leven hebben. Ik kon ik veel, veel ver-
 halen, van wat moeder met vader
 altijd heeft beleefd, en nu in de laatste
 tijd te samen. Een hoofdzaak is dat

hij wil dan hier heen, dan daar heen, en dat krijgt hij met mij nu niet
klaar. Toen ik nog niet hier was, heeft moeder hoofdzakelijk altijd
verdient in dienstbetrekking, en vader was thuis, omdat hij niet graag
wilde gaan werken, ik wil niet meer ophalen; dan toen ikrouw komen,
is hij niet werken gegaan, (ook niet alser in de kranen barbiër gevraagd
werd, ging hij zich niet aanbieden) maar had altijd nog geregd; jof
die taal wel geld meebrungen. En geholpen heb ik dan ook, dat hij zelf een
gescheftje kreeg, de ruimte gekuurd. Maar hij heeft geen geduld nergens
en ik zie: wij blijven hier. Daarbij komt nog, dat men moet hem in alles
gelijk geven. Natuurlijk was aangaat religie en principes, was ik het
met hem on eens, en hij begon steeds weer ergens over. Maar ook dat vader
immer en immer zoo schelden deed en vloeken, en met moeder haat
elke dag strijden ten onrecht, en op grootmoeder schelden, dat is geen
leven omdat altijd aan te hooren. En voor andere menschen zegt
hij leugens, van mijn vrouw zoo mijn zoon zoo, zoo als nu ook.
Ik wil er niet op in gaan. Alleen waarom hij weggegaan is wil
nog schrijven. Moeder wil ook in kan niet meer met vader te saam
leven, alleen ze is nog bang dat hij weer terug wil komen, zoo als
wel meer ze als twintig maal vroeger, dat ze te saam hier waren; dat
hij had moeder en grootmoeder weggejaagd, en dan toch weer hij was ho

men vragen om terug te komen, om na
 een paar dagen weer met moeder aan
 te vangen en grootmoeder te schimpen.
 Nu dan, het was een zondag voormid-
 dag, en op vaders gericht was den
 ganschen morgen een bui te lezen,
 want den anderen dag te voren had
 hij met moeder gestreden, om grootmoeder,
 dat ze als niet netjes genoeg aan tafel
 en als ze niet beter kon dan moest ze
 maar alleen eten na, en niet met hem
 aan tafel, zulke grillen heeft vader altijd
 omdat ze met mes aan tafel langzaam
 vinger een beetje had gekrabbt. Moeder
 moest tegen vader gezegd hebben, als
 mijn moeder niet bij jou aan tafel kan
 eten, gaan we allebei. Moeder vertelde
 's avonds aan mij, dat ze gaat weg om
 grootmoeder. Den anderen dag begon
 vader er met mij over, of ik het al had

gehoord water gaande was. Endan
 heb ik ook gezegd, dat om zoo een
 kleinigheid iemand weg te sturen
 is niet mooi. dat was de eerste keer
 dat ik vader zei dat hij niet goed
 handelde, en er zijn hooveel dingen
 dat ik altijd nog had gerwegen. Toen
 is hij er mee voor den dag gekomen
 dat hij gaat weg. En we hebben hem
 ook laten gaan. Hooveel ~~over~~ "weinigom"
 nadenkendheid besit vader toch.
 Froken zelfruchtig, want het was
 hem ook al niet goed dat ik het
 met mijn geld wat ik verdien zoo
 wilde maken; dat zo lang ~~er~~ zijn
 barbier gescheft nog niet in orde
 was (hij moest nog een paar duure
 dingen koopen) wilde ik hem al
 mijn geld daar geven tot hij eruit

was, en dan vader, ~~rei~~ ik, ga ik
 wat ik overhoud van bij U te wonen,
 voor mij zelf sparen. dat was niet
 naar zijn zin. Daarom had hij Erda
 ook slecht bangerien. Mitsi heeft mij
 altijd gezegd: mij kent vader, hoe hij is
⁴teghaar. dat re niet hier moet komen om
 een gelukkig leven te vinden. Vader zal
 natuurlijk ook wel aan haar schrijven
 Jozef zoo en zoo; maar geloof hem niet.
 Toen ik hier kwam rei hij tegen mij: je
 moet Mitsi ook schrijven, dat re stuur geld
 maar dat heb ik hem ook wat gezegd.
 Wat hij nu wil weet ik niet. Hij had ook
 immer nog in de kop, terug naar Hongarije,
ouzin doet vader graag. Ik waarschuw,
als hij dat eens mocht doen, en hij kwam ook
er in Holland geef hem Mitsi niet
mee. Hij is altijd mooi als hij ergens
 komt, maar het werkelijke leven met hem
 is reer treurig dat ik zoo moet schrijven

D^r en Mr. Jenij heb ik ook gevraagd
 of ze Mitsi toch alles wilden laten
 lezen en waarschuwen, en Hoorn en
 tante wilt zeker ook wel het Uwe er toe
 bij dragen dat ze geen verbindnis
 met vader maakt. Wat heb ik toch
 willen schrijven, op dat Ben Mitsi niet
 roud gelooft waan leugens. En dan wil
 ik Uer nog opstent maken dat voorkam
mijn adres verandert wjl. bij vaderst

adrest kunt U. geen brieven voor mij sturen,
wijl hij ze alle kan voor mij weghalen, of
zeggen dat ze ze mij niet geven. Ik heb
met Craen haar man afgesproken, dat
brieven voor mij bij haar man geaddress-
seerd worden. Hierbij vind U een briefje
hoe U dan moet adresseren. U wilt dit
zeker ooch wel bij Dr Tenij en Mitci afge-
ven. In mijn brief aan Mitci dat kunt

U haer nog wel zeggen, heb ik niet roo,
veel durven schrijven, wijl vader deed
hem op post. (hij had ook geschreven)
en ik was ook nog bang dat hij rouw en nog
wat uis leren, en dat rouw oneenigheid
geven, en schrijven als hij het niet wist wilde
ik ook niet. Het kan reeds best zijn dat de
brief die of hici of en Mor. Tenij mij schrijven
door vaders afgehaald worden en ik krijg re

